

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja: RHRTM56**
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A nem magyar állampolgárok ellenőrzésének elmélete és gyakorlata a schengeni térségben
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Theory and practice of checks on non-Hungarian citizens in the Schengen area
- 4. Kreditérték:**
 - 4.1. 3** kredit
 - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 20 % gyakorlat, 80 % elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják):** Rendészeti Vezető Mesterképzési Szak Integrált Határigazgatási Specializáció
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészeti Vezetéstudományi Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Prof. Dr. Kovács Gábor, tanszékvezető egyetemi tanár
- 8. A tanórak száma (előadás+gyakorlat):**
 - 8.1.** össz. óraszám
 - 8.1.1.** Nappali munkarend: 45 (36 EA + 3 SZ + 6 GY)
 - 8.1.2.** Levelező munkarend: 15 (12 EA + 1 SZ + 2 GY)
 - 8.2.** heti óraszám nappali munkarend: 2 óra
 - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Az oktatás interaktív módon valósul meg, a hallgatók részére a foglalkozásvezető egyedi feladatokat határoz meg, melyek a foglalkozásokon kerülnek megbeszélésre és értékelésre.
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A schengeni térség területére történő beutazás és tartózkodás feltételei. Az úti okmányok védelmi rendszere, ellenőrzési módszerei, hamisítás felfedésének technikai eszközei. A mélységi ellenőrzés meghatározása, tartalma, szervezeti elemei, végrehajtásának tervezése és szervezése. Kitereléses vagy kivezetéses mélységi ellenőrzés helyszíni tanulmányozása, megszervezésének és végrehajtásának megismerése. A schengeni térségben jogszerű tartózkodási feltételekkel nem rendelkező külföldiekkel szemben lehetséges idegenrendészeti eljárások.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description - English): Conditions of entry and stay in the Schengen Area. Security features and verification methods of travel documents, tools of detecting forgeries. Definition, content, responsible organizations, planning, designing and executing inland checks. Observing bypass and interception during roadside checks, covering both organization and execution. Immigration Control Enforcement actions against foreigners staying illegally inside the Schengen area,
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):** A hallgatók megismerik a Schengeni térségen belüli illegálisan tartózkodó külföldiek által alkalmazott módszereket. Továbbá a Schengeni térségen belül illegálisan tartózkodó külföldi személyek kiszűrésének hatékony módszereit.

Tudása: Részletekbe menően birtokában van az európai integrált határigazgatási modell európai uniós, illetve schengeni normatív szabályozásának, a szervezetekre és stratégiákra vonatkozó határrendészeti szakmai ismereteknek. Összefüggéseiben értelmezi a határellenőrzés módszereit, a biztonság helyét és szerepét az ellenőrzés rendszerében.

A képzési és kimeneti követelményekből átemelt szakmai kompetenciák: Rendelkezik általános idegenrendészeti ismeretekkel.

A részletezett szakmai kompetenciák: Jól ismeri az integrált határellenőrzési, határrendészeti igazgatási és más szakmai feladatok ellátásának rendjét.

Képességei: Képes a határigazgatás eredményes végrehajtását biztosító, az érintett hatóságok és szervezetek közötti kölcsönös, konstruktív és képességnövelő együttműködésén alapuló, rendszerszemléletű gondolkodásmódra. Képes megtervezni és megszervezni az európai integrált határigazgatási modell nemzeti vonatkozású, központi, területi és helyi szintű határrendészeti elemeinek működtetését. Képes a stratégiai szintű gondolkodásra, amellyel hozzáadott értéket tud teremteni Magyarország Nemzeti Integrált Határigazgatási Stratégiájának gyakorlati érvényesítéséhez. Képes az integrált határigazgatást szabályozó normák összefüggéseiben történő elemzésére és értékelésére, önálló javaslattételre, véleményalkotásra, problémamegoldásra, amely az eljárásrend erősségeit, gyengeségeit, veszélyeit és lehetőségeit érintik.

A képzési és kimeneti követelményekből átemelt szakmai kompetenciák:

Képes a személyes szakmai kompetenciák és kompetenciahatárok felismerésére és alkalmazására. Képes a határrendészek munkájának irányítására.

A részletezett szakmai kompetenciák: Képes az integrált határellenőrzési, határrendészeti igazgatási és más szakmai feladatok ellátására.

Attitűdje: Motivált az integrált határigazgatás európai és hazai rendszerének összehangolásában, a rendszerelemek rész-egészének megteremtésében. Kritikus megközelítésmódot alkalmaz a szervezett bűnözéssel kapcsolatos jelenségekkel szemben, amelyek sem az alapvető emberi és alkotmányos, sem pedig a jogállami és demokratikus értékekkel nem egyeztethetők össze. Nyitott és motivált a hazai és nemzetközi szervezett bűnözés ellen dolgozó szakértőkkel való együttműködésre, mert annak országhatárokat átlépő jellege miatt bűnüldözési, felderítési sikereket csak a széleskörű együttműködés tud megvalósítani. Motivált az integrált határigazgatás európai és hazai rendszerének összehangolásában, a rendszerelemek rész-egészének megteremtésében. Kritikus szemléletmódot alkalmaz a schengeni térség biztonságát, a szabadság, a biztonság és a jog térségének egységét veszélyeztető fenyegetések beazonosítására, a szükséges és elégséges mértékű intézkedések javaslatainak kezdeményezésére. Szemléletmódja révén befogadja, a határrendészeti igazgatás vívmányait, és egyben nyitott a XXI. század színvonalán támogató modern technológiák alkalmazására, a humán erőforrással történő szimbiózis megteremtésére. Törekszik a „szolgáltatok, amíg nincs intézkedési kötelezettségem” elv alkalmazására, a határellenőrzésben résztvevő személyekkel szembeni intézkedési kultúra magas színvonalú érvényesítésére, valamint az eljárás alá vont személyekkel szembeni empátikus bánásmódra.

A képzési és kimeneti követelményekből átemelt szakmai kompetenciák: Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt, azt a pontosságra való törekvés jellemzi.

A részletezett szakmai kompetenciák: Feladatai ellátása során együttműködési készség jellemzi, törekszik a beosztottak bevonására a döntési folyamatokba.

Autonómiája és felelőssége: Rendészeti vezetői felelősségéből adódóan érvényesíti a határrendészeti igazgatással szemben megfogalmazott követelményeket, amelyek szerves részeként tekint a bűnügyi információk elemzésére és értékelésére is.

Felelősséget érez és vállal az integrált határigazgatást érintő széleskörű együttműködési rendszer fenntartása, bővítése és eredményorientált működtetése érdekében.

A képzési és kimeneti követelményekből átemelt szakmai kompetenciák:

Alkalmas önálló döntéshozatalra, parancsadásra, ezeket megfelelő felelősséggel gyakorolja. A gyakorlati tudás és tapasztalatok megszerzését követően szervezeti egységét vezeti, működési folyamatait tervezi és irányítja, erőforrásaival gazdálkodik.

Elérendő kompetenciák (angolul) Competences:

The students will learn about the methods used by persons staying illegally in the Schengen area. They will also learn about effective methods of detecting these illegally staying persons within the Schengen area.

Knowledge: The student possesses detailed border policing knowledge related to the normative EU and Schengen regulation of the European Integrated Border Management model and to organisations and strategies. The student is able to interpret the methodology of border control, the place and role of security in the system of control in their context.

Competences in the programme and outcome requirements: The student knows the most important legislations of alien policing.

Specified competences: He/she has good knowledge of the procedures for carrying out integrated border management, border policing management and other professional tasks.

Capabilities: Ability to think in a systemic way, based on mutual, constructive and capacity-building cooperation between the authorities and organisations concerned to ensure the effective implementation of border management. Ability to plan and organise the operation of the national, central, territorial and local border management components of the European integrated border management model. Ability to think strategically and to add value to the practical implementation of Hungary's National Integrated Border Management Strategy. Ability to analyse and evaluate the standards governing integrated border management in context, to make independent proposals, formulate opinions and solve problems concerning the strengths, weaknesses, threats and opportunities of the procedures.

Competences in the programme and outcome requirements:

Through the exercise of the leadership functions, the student is able to effectively manage and direct units and systems entrusted to him/her at the lower and middle levels, and to operate them in accordance with the implementation of his/her professional tasks. The student is able to carry out coordinated operations within the common system of public service operations management system.

Specified competences: The student is able to identify and apply personal professional competences and competence boundaries. The student is able to manage the work of border guards. Ability to perform integrated border control, border policing management and other professional tasks.

Attitude: He/she is motivated to harmonise the European and national systems of integrated border management and to create a subset of system elements. He/she takes a critical approach to the phenomena of organised crime, which are incompatible with fundamental human and constitutional values and with the rule of law and democratic values. He/she is open and motivated to cooperate with experts in the fight against organised crime, both national and international, because the transnational nature of organised crime means that only broad cooperation can achieve law enforcement and detection successes. He/she is motivated to coordinate the European and national systems of integrated border management and to create sub-elements of the system. He/she adopts a critical approach to identifying threats to the security of the Schengen

Area and to the unity of the area of freedom, security and justice, and to proposing the necessary and sufficient measures. He/she has an approach that embraces the achievements of border management and are open to the use of modern supporting technologies at a 21st century level, and creates a symbiosis with human resources. He/she strives to apply the principle of "service until obligation to act", to ensure a high level of culture of action towards persons participating in border control and to treat the persons subject to the procedure with empathy.

Competences in the programme and outcome requirements:

The student is committed to carry out his/her professional work at a qualified level and he/she strives for accuracy.

Specified competences: The student is cooperative in the performance of his/her duties and seeks to involve his/her subordinates in the decision-making process.

Autonomy and responsibility: As senior law enforcement officers, he/she is responsible for enforcing the requirements of border management, of which the analysis and evaluation of criminal information is an integral part. He/she assumes responsibility for the maintenance, expansion and result-oriented operation of a wide-ranging system of cooperation in the field of integrated border management.

Competences in the programme and outcome requirements: The student takes a free and responsible approach to the challenges related to the future of Europe and Hungary, and to the possibilities of the individual and community responsibility.

Specified competences: The student is capable of making decisions and giving orders independently, and carries out these tasks with appropriate responsibility. The student leads his/her organisational unit and plans and manages its operational processes and resources after acquiring practical knowledge and experience.

11. Előtanulmányi kötelezettségek: -

12. A tantárgy tananyagának leírása:

12.1. Az államhatár átlépésének feltételei és szabályai (Conditions and rules for crossing the state border)

A határellenőrzés rendje és tartalma. A szabad mozgás uniós jogával rendelkező személyek átléptetésének feltételei. A harmadik országok állampolgárai átléptetésének feltételei. Különleges utaskategóriák. A minimum és az alapos ellenőrzés tartalma. A határátléptető bélyegző (a határátlépés helyének és idejének utólagos bejegyzésére szolgáló is) felépítése, alkalmazásának szabályai.

12.2. Okmányismeret (Knowledge of documents)

Az okmányok védelmi rendszere, az okmányelemek bemutatása. Biztonsági okmányok, úti okmányok meghatározása, csoportosítása. Úti okmányok, schengeni vízumok, tartózkodási engedélyek. Harmadik országok úti okmányainak elismerése. Biztonsági okmányok előállítás, védelmi rendszerük. Nyomdatechnikai elemek és eljárások. Alynymatok, szövegnymatok, sorszámok. Síknymtatás és az optikailag változó nyomatok. Magasnyomtatás, mélynyomtatás, szitanyomtatás és szivárvány-nyomtatás.

12.3. Az úti okmány egyszerű eszközökkel és módszerekkel történő ellenőrzése, az okmányhamisítások felismerésének lehetőségei (Checking the travel document using simple tools and methods, and how to detect counterfeit documents)

Kézi UV lámpa, kézi lupé, 3M confirm okmányvizsgáló, Horus okmányvizsgáló alkalmazási lehetőségei. Magyarország és a szomszédos országok, valamint az Európai Unió tagállamainak útlevelében alkalmazott védelmi jellegzetességek. Hamisításra utaló jelek felismerése és dokumentálása.

12.4. A mélységi ellenőrzési helye és szerepe az integrált határigazgatásban (The place and role of in-depth control in integrated border management system)

A mélységi ellenőrzés meghatározása, hazai rendszere. A NIMROD ellenőrzési rendszer felépítése, ellenőrzések tervezése, végrehajtása. A mélységi ellenőrzési és közterületi támogató osztályok/alosztályok helye és szerepe a mélységi ellenőrzésben, feladatrendszerük. A szervezeti elemek alkalmazási lehetőségei a határellenőrzésben.

12.5. A mélységi ellenőrzés megszervezése és végrehajtása (Organisation and implementation of in-depth control)

A mélységi ellenőrzés megszervezésének és végrehajtásának elvei és szabályai. Az ellenőrző-áteresztő pont helye a határrendészeti és a mélységi ellenőrzések rendszerében, a megtervezésével, megszervezésével és tevékenységének vezetésével kapcsolatos feladatok. Idegenrendészeti ellenőrzés végrehajtásának gyakorlása. Ellenőrző-áteresztő pont működtetésének gyakorlása.

12.6. A jogszerű tartózkodási feltételekkel nem rendelkező külföldivel szembeni idegenrendészeti eljárás (Alien policing procedures against foreigners who do not fulfill legal residence conditions)

Tolmács kirendelése, figyelmeztetése, a meghallgatott jogainak, kötelezettségeinek ismertetése. Személyi adatok felvétele, állampolgárság és lakóhely tisztázása. A magyarországi jogellenes tartózkodás körülményeinek tisztázása. Határozatok meghozatala: őrizetbe vétel, kiutasítás, kitoloncolás, átadás a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak. Határozatok kihirdetése. A külföldi idegenrendészet meghallgatásának, a jegyzőkönyv elkészítésének gyakorlása. Felnőtt kísérő nélküli kiskorúak speciális eljárási szabályai, ügygondnok alkalmazása.

12.7. Szeminárium és zárthelyi dolgozat megírása (Seminarium and writing a test)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 4. tavaszi félév

14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége: A tanórán a részvétel kötelező, mulasztás esetén a hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni és abból önállóan felkészülni, ha szükséges egyéni konzultációt kezdeményezni. A hiányzást követő első foglalkozáson az igazolását bemutatni. 30%-ot meghaladó hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: Zárthelyi dolgozat. Beszámoló. A meg nem írt és eredménytelen zárthelyi dolgozatot az oktató által meghatározott időpontban lehet javítani. A pót zárthelyi dolgozat eredménytelensége esetén az adott témakörből a szorgalmi időszak vége előtti ötödik munkanapig az oktató a hallgató részére méltányolható esetben szóbeli beszámolót engedélyezhet, vagy esszét adhat le félévközi feladatként.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei: A félév végi aláírás feltétele a tanórákon a 14. pontban meghatározott jelenlét. Az oktató által meghatározott feladatok határidőre és legalább elégséges (2) értékelésű elkészítése. A zárthelyi dolgozat legalább elégségesre történő megírása. Elégtelen részeredmény az aláírás megtagadását eredményezi.

16.2. Az értékelés: Szóbeli vagy írásbeli beszámoló háromfokozatú értékelés. Nappali munkarendes képzés esetén a beszámoló értékelésének összetevői. A foglalkozáson megírt ZH eredménye és a beszámolón nyújtott szóbeli vagy írásbeli teljesítmény számtani átlaga (aki kiselőadást tartott, a teljesítménye beszámít az értékelésébe). Levelező munkarendes képzés esetén az utolsó foglalkozáson megírt ZH eredménye és a meghatározott feladat (esszé) leadására kapott ötfokozatú értékelés kerekített számtani átlaga a beszámoló részosztályzata. A Tanszék beszámoló felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik. A beszámoló eredménye a részosztályzatok kerekített átlaga (2.51-4.50-ig megfelelt, 4.51-5.00 kiválóan megfelelt). Levelező munkarendes képzésnél egy szakmai témában elkészített esszé is elfogadható beszámolóknak.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei: az aláírás megszerzése (a ZH-k eredményes teljesítése) a szóbeli vagy írásbeli vizsgán legalább megfelelt osztályzat megszerzése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Varga – Verhóczki: Határrendészeti alapismeretek. (Egyetemi jegyzet, NKE-RTK 2013.).
2. Balla - dr Varga: Okmányismeret-okmányhamisítás, jegyzet, RTF 2006.
3. Vájlók László: Schengeni határellenőrzés, Rendőrtiszti Főiskola, Budapest, 2008.
4. Varga: Az Integrált Határigazgatás európai uniós rendszere. Hadtudományi szemle 2015/3: pp. 170-176. (2015).
5. Balla József: Az integrált határigazgatási rendszer működtetése Magyarországon. (Rendészeti Alap- és Szakvizsga Bizottság, Határrendészeti Igazgatás Tansegédlet 2013., II. Fejezet 2. alfejezet, - p. 70-93.)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. dr. Verhóczki János: A schengeni integrált határbiztonsági rendszer. (Sodorvonalon) MRTT Határrendészeti Tagozata 333-355. o. Budapest 2012. ISBN: 978-963-08-3271-1).
2. Módszertani Útmutató a mélységi migrációs ellenőrzések végrehajtására (29000/4928- 4/2013. ált.).
3. Módszertani Útmutató a személy- és teherszállító vonatokon utazó, vélelmezhetően illegális határátlépést megkísérlő külföldiek kiszűrésére és a rendőrség értesítésének rendjére (29000/15554-12/2013.ált.)
4. AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2019/1896 RENDELETE (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről
5. A külső határellenőrzésre, kiutasításra és visszafogadásra vonatkozó európai uniós schengeni katalógus frissített változata. Az Európai Unió Tanácsa. Brüsszel, 2009. március 19. (28.05) 7864/09

Budapest, 2023. november 30.

Dr. Balla József PhD. sk.
egyetemi tanár
tantárgyfelelős